

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

SA Taheva Sanatoorium
info@sats.ee

Tsirgumäe küla Valga vald, 68012, Valga maakond

29.10.2024 nr 5.1-3/29757-4

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seadus § 157 lõige 1.

1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti sihtasutuses Taheva Sanatoorium (registrikood 90007632) väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (ÜHteenus) osutamise vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.

1.3. Järelevalve teostamise tegevuskohad:

1.3.1. Sanatooriumi/7, Tsirgumäe küla, Valga vald, Valga maakond, 68012 (esimene tegevuskoht);

1.3.2. Hargla hooldekodu, Kalliküla, Valga vald, Valga maakond, 68007 (teine tegevuskoht).

1.4. Paikvaatluse aeg: 08.10.2024.

1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Tõnis Palgi ja Kadri Plato (järelevalvemeeskonna juht).

1.6. Järelevalvetoimingute juures osales sihtasutus Taheva Sanatooriumi juhatuse liige Eve Illison ja üldhooldusosakonna juhataja Tessa Velijev.

1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused teenusesaajate ja nende lähedastega ning töötajatega.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et sihtasutus Taheva Sanatoorium (Hooldekodu) ei olnud täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

2.1. [MSÜS § 30 lõige 2](#), mille kohaselt on ettevõtja kohustatud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatama tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

08.10.2024 MTRi andmetel on esimese tegevuskohas hooldustöötajaid kokku kaheksa. TÖR andmetel on kahe hooldustöötajaga töösuhe lõppenud (V. E. töösuhe lõppes 31.12.2022 ja P.L. töösuhe on lõppenud 27.03.2024). Teises tegevuskohas töötab kokku seitse hooldustöötajat, kellest ühega (M.P.) on töösuhe lõpetatud 31.05.2023 a.

Hooldekodu esitas 10.10.2024 töötajate nimekirja ja kolme kuu tööajatabelid (august kuni oktoober). Tööajatabelitest ja töötajate nimekirjast nähtus, et vahetult osutasid ÜHteenust 17 töötajat (sh asendajad), kelle andmed MTRis puudusid ning kelle vastavust SHSis kehtestatud nõuetele ei olnud võimalik kontrollida.

Hooldekodu kõrvaldas järelevalve menetluse ajal (22.10.2024) rikkumise. MTRist on eemaldatud hooldustöötajad, kellega töösuhe on lõppenud ja lisatud on kahe tegevuskoha peale kokku üheksa uut hooldustöötajat.

2.2. [SHS § 154](#) sätestab sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kõrvaltingimused ning punkti 1 alusel lisatakse tegevusloale maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada. [SHS § 153](#) punktide 3 ja 4 alusel peab teenuse osutamise koht vastama tervisekaitse- ja tuleohutusnõuetele.

Hooldekodu ei järginud ÜHteenuse osutamise tegevusloal nr SÜH000049 lubatud maksimaalset isikute arvu. MTRi andmetel on esimeses tegevuskohas lubatud ÜHteenust osutada maksimaalselt 41-le isikule ning teise tegevuskoha suures majas 14le ja väikeses majas neljale isikule. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) 08.10.2024 andmetel on Hooldekodus ÜHteenusel kokku (kaks tegevuskohta) 61 isikut. Hooldekodu esimese tegevuskoha teisele korrusele olid majutatud 2024. aasta aprillis-mais viis teenusesaajat, kuid täiendavate ruumide kasutusele võtmise kohta puudus MTRis Päästeameti hinnang tuleohutuslastele nõuetele ja Terviseameti hinnang tervisekaitsenõuetele. Samuti oli Hooldekodu majutanud ühe teenusesaaja teise tegevuskoha väikesesse majja, millel puudub kasutusluba ning hoone ei ole kantud ehitisregistrisse (Terviseameti 21.06.2024 protokoll nr 12.5-5/24/1040-1).

Hooldekodu kõrvaldas järelevalvemenetluse ajal rikkumise. Terviseameti 09.10.2024 kontrollakti nr 9.3-2/24/9798-2 kohaselt vastavad Hooldekodu esimese tegevuskoha teisele korrusel rajatud neli kahekohalist tuba tervisekaitsenõuetele ja Hooldekodu teise tegevuskoha väikeses majas teenusesaajaid ei viibi ning hoonet ei kasutata ÜHteenuse osutamiseks. Päästeameti 15.07.2024 hinnangu kohaselt vastavad esimese tegevuskoha ruumid tuleohutuslastele nõuetele. 22.10.2024 MTRi andmetel on Hooldekodul lubatud esimeses tegevuskohas osutada ÜHteenust 48le isikule (esimene korrus 25 ja teine korrus 23 kohta) ja teises tegevuskohas 14le isikule.

2.3. [Määrus nr 36 § 2 lõike 2](#) kohaselt jagunevad hooldustoimingud isikuhooldustoiminguteks, tervise seisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Sama paragrahvi lõige 1 sätestab, et teenuseosutaja peab tagama teenusesaajale hooldustoimingud ning muud toimingud ja teenused, mis on määratud teenusesaaja hooldusplaanis.

Kontrollitud seitsmes hooldusplaanis ei olnud Hooldekodu kavandanud teenusesaajatele tegevusi/toiminguid, mis on seotud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega.

Võttes arvesse, et Hooldekodu asus järelevalvemenetluse ajal rikkumisi kõrvaldama ja on näidanud üles soovi rikkumised kõrvaldada esimesel võimalusel, teostab SKA järelkontrolli punktide 2.1. - 2.3. täitmise üle 2024. aasta detsembris.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas 04.10.2024 järelevalvemenetluse ja teostas paikvaatluse Hooldekodus 08.10.2024. Järelevalvemenetluses oli seatud fookus üldtunnustatud kvaliteedipõhimõtete ([SHS § 3 lõige 2](#)) järgimisest isikukesksusele, isiku õiguste kaitsele (turvalisus) ja kaasamisele.

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

Hooldekodu ei lähtunud MSÜS §s 29 sätestatud ettevõtja hoolsuskohustusest ning ei olnud tulenevalt MSÜS § 30 lõikest 2 teatanud majandustegevusega seotud asjaolude muutumisest (töölepingu sõlmimisest, töösuhte lõppemisest) hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

08.10.2024 MTR andmetel oli hooldustöötajaid kokku kahe tegevuskoha peale 13. Kolme töötajaga oli töösuhe lõppenud enam kui neli kuud tagasi (töötajal V. E. on töösuhe lõppenud üks aasta ja üheksa kuud tagasi). Hooldekodu töötajate nimekirja järgi on töötajaid kokku 20, sh üldhooldusteenuse osakonna juhataja. Vahetult teenust osutavaid töötajaid on 19, kellest kümne töötaja andmed MTRis puudusid ja nende vastavust SHSis kehtestatud nõuetele ei olnud võimalik kontrollida. Tööajatabelistest (august – oktoober) nähtus, et vahetult teenust on kolme kuu jooksul osutanud kokku 17 töötajat, kelle andmed MTRis puudusid ja nende vastavust SHSis kehtestatud nõuetele ei olnud võimalik kontrollida. Hooldekodu oli MTRis andmeid viimati muutnud 15.07.2022 a. (vt punkti 2.1.)

3.2. SHSis ja määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. [SHS § 20 lõiked 1-3](#) kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldus- ja muud toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Sihtasutus Taheva Sanatoorium osutab ÜHteenust ja erihoolekandeteenuseid. Hooldekodule on ÜHteenuse osutamiseks välja antud tegevusluba nr SÜH000049 ning maksimaalselt on lubatud esimeses tegevuskohas ÜHteenust osutada 41le isikule ja teises tegevuskohas maksimaalselt 18le isikule (suur maja 14 kohta ja väike maja 4 kohta). Terviseameti 21.06.2024 toimunud järelevalves tuvastati, et teise tegevuskoha väike maja ei ole kantud ehitusregistrisse ja majal puudub kasutusluba. SKA järelevalve paikvaatluse ajal oli teise tegevuskoha väikeses majas üks teenusesaaja, kes alates 09.10.2024 paigutati ümber teise tegevuskoha suurde majja.

Hooldekodu [kodulehel](#) on leitav üldhooldusteenuse kodukord (igapäevane elu korraldus, teenusesaajate õigused ja kohustused, hooldekodu päevakava), ettepanekute ja kaebuste lahendamise kord ja kvaliteedisüsteemi käsiraamat. Kodulehel on olemas teave ÜHteenuse osutamise (teenuse sisu ja hind, kontaktid) kohta.

Hooldekodu esimese tegevuskoha hoone on kahekorruseline ning majas käivad tööd lifti ehitamiseks. Teine tegevuskoht on ühekorruseline ja asub metsa ääres Kallikülas. Hooldekodus majutatakse teenusesaajaid ühe- kuni neljakohalistes tubades, mille sisustuses on kasutusel erinevaid lahendusi. Suurema hooldusvajadusega teenusesaajate tubades (kolme ja neljakohalised toad) on funktsionaalsed voodid, öökapp, kuid puuduvad hubasust tekitavad sisustuselemendid (lilled, kardinad, kohtvalgusti, kell vms). Kahe- ja ühekohalised toad on koduselt sisustatud. Hooldekodu üldruumid (puhkenurgad, söögisaal) on ligipääsetavad ja sisustatud hubaselt. Pesemis- ja tualettruumid on kohandatud teenusesaajate vajadustele vastavalt (abivahendid, kohandused). Hooldekodus on olemas liikumisabivahendeid, nt ratastoolid, rulaatorid. Hooldekodul on oma köök, kus valmivad toidud kolmeks põhitoidukorraks ja ooteks. Paikvaatluse päeval oli teenusesaajatele lõunaks supp, mida pakuti plekk-kaussidest. Hooldekodus puudub töötajate väljakutsesüsteem (nt häirenupp), paikvaatlusel toimunud vestlustest selgus, et teenusesaaja kutsub hooldustöötajat hõikumise teel.

Paikvaatluse päeval oli esimeses tegevuskohas tööl kokku neli hooldustöötajat. 24-tundi töötasid üks hooldustöötaja (1. ja 2. korruse teenusesaajad) ja üks abihooldustöötaja (peamiselt 2. korrusel) ning 8-tundi töötasid kaks abihooldustöötajat. Teises tegevuskohas töötas üks hooldustöötaja 24 tundi ja üks abihooldustöötaja 8 tundi. ÜHteenuse saajaid oli 08.10.2024 seisuga esimeses tegevuskohas kokku 46 ja teises tegevuskohas kokku 15.

3.2.2. [SHS § 20 lõike 4](#) alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele (määrus nr 36). [Määrus nr 36 § 2](#) sätestab nõuded teenuse sisule, kus määratletud on hooldustoimingud (isikuhooldustoimingud, tervises seisundiga seotud toimingud ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toimingud), mida tuleb lähtudes teenusesaaja abivajadusest talle osutada. Hooldustoimingute teostamisel tuleb arvestada teenusesaajate privaatsuse, tahte ja võimekusega. Hooldekodul on

selgitamiskohustus ja teenusesaajate lähedaste viivitamata teavitamiskohustus. Hooldekodul tuleb võimaldada lähedastel tutvumist teenusesaaja hooldusplaaniga.

Hooldekodus koostatakse teenusesaajatele hooldusplaanid, kus kirjeldatud on teenusesaaja toimetulek ja abivajadus erinevates igapäevategevuste valdkondades (nt suhtlemine, kognitiivsed võimed, füüsiline aktiivsus, söömine ja joomine jms). Teenusesaajate lähedastega vestlustest selgus, et hooldusplaanist nad rääkida ei tea.

Hooldekodus on hooldustoimingute tegemisel privaatsus tagatud. Mitmekohalistes tubades on voodite vahel sirmid. Hooldekodu juhataja sõnul on selgitustöö hooldustoimingute tegemisel tavapärase tegevus, kus arvesse võetakse teenusesaaja tahet ja võimekust ning vajadusel motiveeritakse teenusesaajat hooldustoimingutes osalema. Kui teenusesaaja seisundis (tervise- või muu olukord) on ilmnenud oluline muutus, siis hooldustöötaja teavitab sellest üldhooldusosakonna juhatajat, kes võtab ühendust teenusesaaja lähedasega samal päeval või hiljemalt järgmisel päeval.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on sätestatud isikuhooldustoimingute loetelu, milles tuleb ÜHteenuse saajat abistada ja/või juhendada.

Hooldekodul on oma köök, kus valmib toit (neli toidukorda) mõlema tegevuskoha teenusesaajatele. Nädalamenüü on leitav infotahvlielt. Vastavalt teenusesaaja terviseolukorrale on võimalik valmistada eritoitu ja vajadusel toit püreestatakse. Teenusesaajatel on võimalik süüa oma toas või söögisaalis. Paikvaatluse ajal toimus teise tegevuskoha söögisaalis juhtum, kus üks teenusesaaja peale söömist toolilt tõustes kukkus. Hooldekodu ei ole läbimõelnud tööprotsesse, mis tagaksid söömise ajal iga teenusesaaja turvalisuse.

Teenusesaajatel olid olemas veega täidetud joogitopsid või laual veepudelid. Hooldustöötajad tuletavad teenusesaajatele vedeliku tarbimist meelde ja pakuvad voodikesksetele teenusesaajatele juua vähemalt kahe tunni järel. Hooldekodu on korraldanud teenusesaajate riiete pesemise ja jalanõude korrashoiu. Teenusesaajad saavad kanda ka isiklikke riideid ja jalanõusid. Abi ja juhendamine riietumisel on hooldustöötajate poolt tagatud.

Hooldekodus on tagatud teenusesaajate abistamine liikumisel ja asendivahetustel ning abivahendite kasutamisel (olemas liikumisabivahendid ja hooldustööks vajalikud abivahendid). Hooldustöötajad abistavad teenusesaajaid istuvasse asendisse tõusmisel ja abivahendiga liikumisel siseruumides, kuid harvem Hooldekodu õuealal.

Hooldustöötajad tuletavad meelde ja juhendavad teenusesaajaid suuhügieenitoimingute tegemisel, vajadusel teostavad hooldustöötajad proteeside puhastamist. Mähkmeid vahetatakse vastavalt vajadusele ning üldjuhul kolm korda päevas. Tubades on olemas potitoolid. Üle keha pesemine toimub vähemalt üks kord nädalas ja siis vahetatakse ka teenusesaaja riided ja voodipesu (vajadusel sagedamini) ning korrastatakse küüned ning meestel teostatakse habemehooldus. Tunnustust väärrib, et Hooldekodu võimaldab teenusesaajatele tasuta juuksuriteenust (igas kvartalis) ja transporditeenust koos saatjaga. Hooldekodul on olemas oma invabuss, mis on sagedases kasutuses, et tagada teenusesaajatele juurdepääs avalikele teenustele (nt arsti vastuvõttud). Hooldekodul on korraldatud vaimne ja hingeline tugi teenusesaajatele. Hooldekodu töötajad omavad teavet, kuidas toetada teenusesaajaid ja/või tema lähedasi erinevate elusituatsioonidega toimetulekul (teenusesaaja terviseseisundi muutumine, elulõpu faas, surmaga toimetulek), hingelist tuge pakub vajadusel kirikuõpetaja.

Hooldustööga seotud toimingud ja olulisemad asjaolud teenusesaajate toimetulekus tuleb hooldustöötajal kirjutada päevaraportite raamatusse, mis sisaldab muuhulgas teavet teenusesaajate terviseolukorra kohta ja suitsude andmise kohta. Kasutusel on pesemistabel, millest nähtus, et teenusesaajate üle keha pesemine toimub igal nädalal. Eraldi on vihikud käsimüügiravimite andmiseks, teenusesaajate õues käimise ja küllastamise kohta.

Terviseseisundiga seotud toimingud (määrus nr 36 § 2 lõige 6) on Hooldekodus korraldatud. Meditsiiniõde jälgib teenusesaajate raviskeeme, jagab ravimid karpidesse, teostab õendusprotseduure, jälgib teenusesaajate üldseisundit ja teeb koostööd teenusesaaja perearstiga. Meditsiiniõde jagab hooldustöötajatele teavet vajaminevatest toimingutest kas suuliselt või kirjalikult (päevaraporti raamat). Vajadusel mõõdavad hooldustöötajad teenusesaajate vererõhku, kehatemperatuuri ja veresuhkrut. Lamatiste ennetamiseks rakendatakse aktiveerimist, naha hooldust, õhkmadratsit ja vajadusel asendivahetust.

Meditsiiniõe sõnul lamatistega teenusesaajaid hetkel Hooldekodus pole. Hooldustöötajad oskavad anda esmast abi teenusesaajale, vajadusel saavad tervisealast nõu küsida meditsiiniõelt ka töövälisel ajal ning erakorralistel juhtudel kutsuvad kiirabi.

Füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toiminguid (määrus nr 36 § 2 lõige 7) regulaarselt ja juhendatult ei teostata. Korraldatakse üksikuid ühisüritusi, kus soovi korral saavad teenusesaajad osaleda. Infotahvlielt nähtus, et 08.10.2024 toimus majas sügiskontsert. Hooldekodu juhatuse liikme sõnul on plaanis 2025. aastal tööle võtta tegevusjuhendaja, kelle ülesandeks saab teenusesaajatele mõtestatud vaba aja tegevuste korraldamine. Värskes õhus saavad regulaarselt viibida eelkõige need teenusesaajad, kes on suutelised ise liikuma. Liikumiskustega teenusesaajaid aitavad hooldustöötajad õue viimisel. Hooldekodu infotahvliit on leitav teenusesaajate päevakava, mis sisaldab nelja vahemikku (1-2 tundi) vabaks ajaks ja tegelusteks, kuid see aeg on pigem sisustada teenusesaajatel endil. Hooldekodu töötajatega ja teenusesaajatega vestlustest selgus, et vaba aja tegevusi teenusesaajatele pigem ei pakuta.

Juhime tähelepanu, et üldhooldekodus elamine ei tähenda, et inimese sotsiaalsed, kultuurilised või meelelahutuslikud huvid oleksid kadunud. Teenusesaajatele tuleb nende soove ja eelistusi arvestades luua mitmekesised võimalused oma aja sisustamiseks nii hooldekodus kui ka väljaspool seda. Suurema hooldusvajadusega teenusesaajatele (dementsusega inimesed, nägemis-, kuulmis- ja liikumiskustega inimesed) tuleb pakkuda jõukohast arendavat ja huvitavat tegevust¹.

3.2.3. SHS § 21 sätestab hooldusplaani koostamise kohustuse ja hooldusplaani sisu.

Hooldekodu on koostanud hooldusplaani 30 päeva jooksul alates teenusesaaja ÜHteenusele saabumisest. Hooldusplaani koostamisel osalevad üldhooldusosakonna juhataja, meditsiiniõde ja teenusesaaja või tema lähedane. Hooldusplaani sisaldavad teenuse osutamise üldist eesmärki ja valdkonna põhiseid alaeesmärke, tegevusi ja nende sagedust ning hinnangut tegevuste elluviimise kohta. Kontrollitud seitsmes hooldusplaanis oli üldine eesmärk kõigil teenusesaajail sama („Eale ja seisundile vastav hooldamine, põetamine ja ravimine. Turvalise elukeskkonna tagamine.“). Valdavad eesmärgid olid hooldusplaanides isikukesksed. Kuna hooldusplaanide koostamisel osaleb meditsiiniõde, siis hooldusvajaduse kõrval on hinnatud ka teenusesaaja tervisehoiuteenuste vajadust. Hooldusplaanid sisaldavad isikuhooldustoiminguid ja tervises seisundiga seotud toiminguid, kuid hooldusplaanides puudub füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud või muud toetavad ja toimetulekut tagavad teenused (vt punkti 2.3.). Tunnustust väärrib, et Hooldekodu koostab iga kuue kuu järel põhjaliku kokkuvõtte hooldusplaanide ülevaatamisest.

3.2.4. SHS § 22 sätestab nõuded üldhooldusteenuse osutajale

Hooldekodus töötab 22.10.2024 MTR andmetel esimeses tegevuskohas 14 hooldustöötajat, kellest kaheksa on abihoidustöötajad. Teises tegevuskohas töötab seitse hooldustöötajat ning neist kaks on abihoidustöötajad. Hooldustöötajad töötavad 24-tunnistes ja 8-tunnistes töövahetustes. Esmaspäevast reedeni on esimeses tegevuskohas (48 teenusesaajat) ühes vahetuses tööl kokku neli hooldustöötajat. 24-tunniseid töövahetusi teevad kaks hooldustöötajat, kellest üks on abihoidustöötaja ning päevases vahetuses (8 tundi) on tööl kaks abihoidustöötajat, kellest üks tegeleb teenusesaajate pesemisega. Nädalavahetuste päevadel on tööl kaks 24-tunnist hooldustöötajat ja üks abihoidaja, kes töötab 8-tundi. Teises tegevuskohas (14 teenusesaajat) on 24 tundi tööl üks hooldustöötaja ja päevasel ajal üks abihoidustöötaja. Hooldekodu augusti kuni oktoobri tööajatabelitest nähtus, et abihoidustöötajad iseseisvalt ei tööta, nende tööd juhendab hooldustöötaja.

Hooldekodu juhatuse liige kontrollib hooldustöötajate karistatuse puudumist hooldustöötaja tööle asumisel (SHS § 22 lõige 5) ja viimati teostas päringu karistusregistris 09.10.2024.

¹ Määruse nr 36 seletuskiri: <https://eelvoud.valitsus.ee/main#Az6a86Wd>

Võttese arvesse hooldustöötajate ja teenusesaajate suhtarvule [määruses nr 36 §s 3](#) kehtestatud nõudeid (nõue rakendub 01.07.2026), siis päevasel ajal (sh nädalavahetustel) tuleks hooldekodul tagada 12 teenusesaaja kohta ühe hooldustöötaja või abihoidustöötaja tööaeg 12 järjestikuse tunni jooksul (nt esimeses tegevuskohas peaks olema päevasel ajal tööl 12 tundi järjest neli hooldustöötajat/abihoidustöötajat ja teises tegevuskohas peaks kaks hooldustöötajat/abihoidustöötajat töötama 12 tundi). Hooldekodu on kahes tegevuskohas käesolevalt taganud ööpäevaringselt nõutud hooldustöötajate kohaloleku (vähemalt üks hooldustöötaja 36 teenusesaaja kohta).

3.2.5. [SHS § 22¹ lõigete 2 ja 6](#) kohaselt tuleb üldhooldusteenuse osutajal avalikustada teenuskoha maksumus ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihoidustöötajate tegelike kulude maksumus ühe teenusesaaja kohta.

Hooldekodu on alates 01.09.2024 kehtestanud hooldusteenuse hinnaks 1350 eurot kuus, millest hoolduskomponendi suuruseks on 700 eurot.

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024 a.) tuleb ühe teenusesaaja kohta kuus hoolduskulu 678 eurot (kokku 20 hooldustöötajat). Kalkulaatoris on hooldus- ja abihoidustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihoidustöötajate töötasud.

3.2.6. [SHS § 154](#) sätestab sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kõrvaltingimused ning punkti 1 alusel lisatakse tegevusloale maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada. [SHS § 153 punktide 3 ja 4](#) alusel peab teenuse osutamise koht vastama tervisekaitse- ja tuleohutusnõuetele.

Hooldekodule on välja antud 06.12.2019 a. tegevusluba nr SÜH000049 ning lubatud on esimese tegevuskohas osutada ÜHteenust maksimaalselt 41le isikule ning teises tegevuskohas kokku 18le isikule. Teises tegevuskohas on Päästeameti ja Terviseameti hinnangute kohaselt kaks maja, kus maksimaalne isikute arv on jaotunud järgmiselt: suur maja -14 inimest ja väike maja - neli inimest. Seega 08.10.2024 MTR andmetel on kahe tegevuskoha peale kokku lubatud maksimaalselt 59 isikut.

Järelevalvemenetluses tuvastati, et Hooldekodu ei järginud ÜHteenuse osutamisel tegevusloal lubatud maksimaalset isikute arvu. Järelevalve paikvaatlusel selgus, et esimeses tegevuskohas oli kokku 46 teenusesaajat. Hooldekodu oli ÜHteenusele vastu võtnud viis teenusesaajat enam kui tegevusloal lubatud. Samuti puudusid MTRis Terviseameti (tervisekaitsenõuded) ja Päästeameti (tuleohutusalsed nõuded) vastavad hinnangud, mis võimaldavad teenuseosutajal taotleda maksimaalselt lubatud isikute arvu suurendamist. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) 08.10.2024 väljavõttest selgus, et Hooldekodus on ÜHteenusel kokku 61 isikut (46 teenusesaajat esimese tegevuskohas ja 15 teenusesaajat teises tegevuskohas). Juhime tähelepanu, et kui teenuseosutaja soovib maksimaalset isikute arvu suurendada ja/või asuda ÜHteenust osutama uutes ruumides, siis eelnevalt tuleb Terviseametil ja Päästeametil hinnata ruumide nõuetekohasust (tervisekaitsenõuded, tuleohutusalsed nõuded) ning seejärel esitada teenuseosutajal MTRis taotlus. Kui MTRis taotlus on kinnitatud, siis saab ÜHteenusele teenusesaajaid võtta.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Teha muudatused hooldustöö protsessides (nt söömisel järelevalve), et ennetada teenusesaajate kukkumisi. Teise tegevuskoha logiraamatust nähtus, et kukkumisi on olnud 13.09.24, 15.09.24, 03.10.24 ning paikvaatluse päeval (vt punkti 3.2.2. alalõik 3).

4.2. Teenusesaajatele peavad olema loodud võimalused päeva sisustamiseks või meelepäraste tegevuste tegemiseks (nt muusika kuulamine, käelised tegevused, ettelugemine, vestlusringid, lauamängud jms). Soovitame teha koostööd [Dementsuse Kompetentsikeskusega](#) (ekspertnõustamine asutustele).

4.3. Juhime tähelepanu, et hooldus- ja abihoidustöötajaid puudutavatest muudatustest (tööle asumine, töösuhte lõpetamine, sh asendamised) tuleb MTRi kaudu teavitada SKAd viie tööpäeva

jooksul. Hooldus- ja abihooaldustöötajale (sh asendajatele) SHSis sätestatud nõuded on üks tegevusloa kontrolli ese, mistõttu on oluline, et nende kõikide puhul on nõuded täidetud.

4.4. Turvalisuse huvides kaaluda kutsungiseadme paigaldamist iga teenusesaaja voodi juurde, sest tõhusa abi kutsumise süsteemi puudumise tõttu võib mõni teenusesaaja jääda vajaliku abita.

4.5. Soovitame soetada teenusesaajatele toidu serveerimise nõud, mis on kasutajasõbralikumad (libisemiskindel, sooja hoidev) ja toetavad teenusesaaja iseseisvamat toimetulekut söömisel.

4.6. SKA on koostanud väljaspool kodu osutatava [ÜHteenuse kvaliteedijuhise](#), mis on abivahendiks ja ühtsete arusaamade kujundamise aluseks kvaliteetse teenuse pakkumisel kõigile üldhooaldusteenuse korraldajatele, teenuse osutajatele ning teenuse kasutajatele.

4.7. Juhime tähelepanu, et Ravimiamet on töötanud välja [juhendi](#) hoolekandeteenuse osutajatele ravimite käitlemiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Plato
järelevalve peaspetsialist